

BESTUURSVERSLAG 2024 **De Bibliotheek Wijchen**

Dit bestuursverslag is de inhoudelijke weergave over het jaar 2024. De drie bijbehorende onderdelen zijn de cijferbijlage, het productenboek met resultaten en het kleurrijke [online beeldverslag](#). Het geheel wordt, tegelijk met de jaarrekening en het accountantsrapport aangeboden aan het College van B&W van de gemeente Wijchen en daarna gepubliceerd op de website van de Bibliotheek Wijchen.

2024, een jaar van groei en ontwikkeling

In het productenboek staan de resultaten van alle activiteiten en dienstverlening opgesomd. In dit bestuursverslag lichten we er een aantal bijzondere uit.

Kenmerkend voor de groei en ontwikkeling was bijvoorbeeld de uitbreiding van zowel het vaste team als de groep vrijwilligers en taalstagiaires. Ook samenwerken met anderen en het aantal projecten, naast de al langlopende dienstverlening, groeit door en neemt een steeds groter deel van het werk in.

Januari begon goed met het openen van de speelOtheek op de jeugdafdeling van de Campuslaan waar zij hun eigen dienstverlening aanbieden naast en in samenhang met de bibliotheekdienstverlening. Dit is inmiddels erg gewaardeerd door zowel hun als onze leden en bezoekers. Daarna openden we in het voorjaar onze Zadenbibliotheek in de vestiging aan de Campuslaan dat meteen een succes bleek onder de vele (moes-)tuinbezitters. Het leverde ook een prettige nieuwe samenwerking met de Tuinen van de Hagert, Sfeer van Willems en Heerlijkheid Het Vormer op.

Voor de jeugdprogrammalijs was uitbreiding van het team met Leesmediaconsulenten en een Voorleesconsulent noodzakelijk. Met deze specialisten in huis kon er doelgericht gewerkt worden aan de leesmotivatie en het stimuleren van leesplezier. Voor elf basisscholen in de gemeente Wijchen, het ProCollege Wijchen en de beide Maaswaal College-locaties ontwikkelden we de Bibliotheek op school als volgende stap in de samenwerking van het Leesoffensief in Wijchen. Met de beide kinderopvangorganisaties in Wijchen, De Eerste Stap en Het Kinderdorpaleis, startten we op al hun locaties met Boekstart in de Kinderopvang. We organiseerden in het kader van het Leesoffensief weer succesvol de cursus Open Boek voor een grote groep van leescoördinatoren van basisscholen, meerdere verdiepende bijeenkomsten voor docenten Nederlands en andere vakken van Maaswaal College en ProCollege Wijchen en inspiratiebijeenkomsten voor de pedagogisch medewerkers.

Vanwege het grote succes werden er meer kleinschalige peutervoorstellingen georganiseerd. Ook het aantal kindercolleges en de belangstelling ervoor in het Talentenatelier nam toe.

Bij volwassenen was het aantal taalcursussen en de animo voor onder andere kunstgeschiedenis hoger dan ooit. Het aantal aanvragen voor lezingen nam toe, binnen de Bibliotheek Wijchen kwamen nieuwe communities samen en vonden andere inwoners hun weg naar elkaars cultuur, verhalen en kennis. De inspiratiewand was het hele jaar gevuld met diverse kunstwerken, nuttige informatie en andere inspiratie voor en door Wijchenaren. Activiteiten met grootste deelname waren ook dit jaar weer Wereldvrouwen (ruim 300 deelnemers) en Kampvuurvertellingen (ruim 200 deelnemers).

Er is hard gewerkt aan het verder verstevigen en professionaliseren van het DigiTaalhuis Wijchen met de samenwerkingspartners. In september ondertekenden we een convenant om dit te bekrachtigen. Er is een eerste start gemaakt met nieuwe projecten als Digitale inclusie in je wijk met OBGZ samen, de startaanvraag voor het ontwikkelen van een programma Digitaal Burgerschap.

In de eerste helft van 2024 ontwikkelden we een nieuw beleidsplan, Samen Sterker genaamd, voor de periode 2025 – 2028. Deze werd gebaseerd op de visie van de gemeente Wijchen op bibliotheekwerk voor al haar inwoners, op de evaluatie van onze huidige dienstverlening, op het nieuw gesloten bibliotheekconvenant met de drie overheidslagen en branchepartijen en binnen het kader van de huidige Wet Stelsel Openbare Bibliotheekvoorzieningen (Wsob). Rijnbrink heeft in opdracht van de Bibliotheek Wijchen een behoeftenonderzoek uitgevoerd in Bergharen, Batenburg en Hernen, zodat mensen kunnen meedenken over de uitbreiding van de dienstverlening. Hiervoor is de SPUK-regeling voor de uitbreiding van onze dienstverlening in Bergharen, Batenburg en Hernen toegekend. We zijn gestart met het ontwikkelen van impactgericht werken. Hiermee geven we onszelf richting om niet alleen aan te sturen op aantallen bezoekers en deelnemers, maar ook op de positieve gedragsveranderingen die we met ons aanbod willen realiseren.

In het vierde kwartaal van 2024 is er een start gemaakt met de verbouwing van 't Mozaïek waardoor de uitbreiding van onze publieksruimtes en kantoorwerkplekken mogelijk wordt.

Innovatie

Het is in de branche gebruikelijk om jaarlijks een percentage (3% minimaal) van de exploitatie te benutten voor innovatie van de dienstverlening. In het productenboek staat aangegeven welke activiteiten daaronder vielen in 2024. Het percentage innovatie kwam in totaal uit op 14,75%. Mede gezien de vele lopende programmaonderdelen en intensiever wordende klantcontacten, de ontwikkelingen in de organisatie, het werken met een andere – interim- manager, het verwelkomen van nieuwe collega's en het doen van een aantal onderzoeken met derden voor beleidsontwikkeling, is dit een enorme prestatie. Het hele team verdient hiervoor een groot compliment!

Innovatie	2024
Fysieke bibliotheekruimte	€ 71.957
Jeugd & Onderwijs	€ 132.495
Participatie & Zelfredzaamheid	€ 6.000
Totaal	€ 210.452
Exploitatie	€ 1.427.162
Percentage innovatie 2024	14,75 %

Middelen

De financiële situatie is vastgelegd in het accountantsrapport met daarin de balans per 31 december 2024 en de jaarrekening 2024. De accountant gaf een goedkeurende verklaring af. Tijdens de controle van de jaarrekening zijn er geen bijzonderheden geconstateerd door de accountant. Dat heeft hij in de vergadering van de Raad van Toezicht op 27 mei 2025 doorgesproken.

Bij het opstellen van de werkbegroting 2024 werd voorzien dat de jaarexploitatie door hogere inflatie en onoverkomelijke kostenstijgingen vanwege CAO-verplichtingen, huur- en andere contracten, negatief zou uitpakken. Daarom kende de gemeente Wijchen een extra subsidie van € 71.000 toe.

Desondanks is boekjaar 2024 afgesloten met een negatief resultaat. De redenen, met toestemming van de gemeente Wijchen, daarvoor:

- de gemeentesubsidie voor de combinatiefunctionaris Literaire Vorming en Mediawijdsheid werd in 2024 niet meer beschikbaar gesteld terwijl deze medewerker het Leesoffensief 2022-2024 nog wel uitvoerde zoals afgesproken met de betrokken LEA-partners;
- externe inzet voor het op peil houden van de managementcapaciteit tijdens langdurige uitval door ziekte;
- onderzoeken en begeleiding door derden bij de ontwikkeling van het team en het opstellen van nieuw beleid vanaf 2025.

Het negatief resultaat van € 98.777 is onttrokken aan het eigen vermogen. Dat komt daarmee op € 121.241. Dat is 8,5% van de jaarexploitatie en valt weer binnen de subsidievoorwaarden van de gemeente Wijchen.

Mensen

De formatie bestond op 31 december 2024 uit 16 personen, totaal 11,36 fte.

We werkten samen met 113 additionele krachten, samen goed voor 7,3 fte. Zij voerden een breed scala aan werkzaamheden uit. Hun inzet is onmisbaar. Om de samenwerking en begeleiding goed te stroomlijnen is deze groep verdeeld onder drie coördinatoren op basis van het ondersteunende werk dat ze doen:

- Publieksdienstverlening: bijvoorbeeld gastvrouwen en -heren, receptiemedewerkers, chauffeurs, het klusteam, activiteitenbegeleiders;
- Jeugd: bijvoorbeeld Voorleesexpress, Doorleesexpress, Boekstartuurtje, hulp bij boekbesprekingen en spreekbeurten, activiteiten in het Talentenatelier;
- Volwassenen: bijvoorbeeld de DigiHelpers, internetcafé, leesgroep anderstaligen, ROC-leergroep.

Er stroomden vier vrijwilligers uit naar betaald werk, mede door de werkervaring die ze in ons team hadden opgedaan.

De tien publieksteammedewerkers verzorgden de inhoudelijke uitvoering van het activiteitenprogramma en vormden samen met de 3 coördinatoren het Publieksteam (PT) dat aangestuurd werd door de manager. De manager en de directeur-bestuurder vormen samen het managementteam. Het managementteam werd ondersteund door de managementassistent.

De bibliotheek wierf in 2024 drie nieuwe medewerkers voor het invoeren van de Bibliotheek op school en Boekstart in de Kinderopvang en voor het uitvoeren van een aantal projecten ten behoeve van Onderwijsachterstandenbeleid.

Ook in 2024 werkten medewerkers aan hun professionele en persoonlijke ontwikkeling. Er werden organisatiebreed allerlei cursussen en workshops gevolgd. Een aantal daarvan:

- Opleiding Collectioneren
- Opleiding Leesmediaconsulent
- Leergang Programmeren van activiteiten en dienstverlening
- Digitale media voor ukkies
- Masterclass Kennis centraal in het klaslokaal
- Verdiepingstraining Boekstartcoach
- Taalhuiscollectie van de toekomst
- Stappenplan voor de digitaal toegankelijke bibliotheek
- Branche-inspiratiedagen, zoals Bibliotheekplaza, Kinderboekenweek
- Master Jeugdliteratuur
- Online Bibliotheekcampustrainingen, waaronder onboarding

- Jaarlijkse BHV-herhalingstraining, samen met beheer van 't Mozaïek

De Publieksteammedewerkers deden een Talenten Motivatie Analyse (TMA). Een systematiek die we inzetten voor talent- en competentieontwikkeling van medewerkers en die de basis vormt voor hun POP-gesprekken. We gaven daarmee vorm aan de lerende organisatie die we willen zijn.

In de nazomer vond een Medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO) en Vrijwilligerstevredenheidsonderzoek (VTO) plaats. De medewerkers (93% deelname) gaven de Bibliotheek Wijchen als werkgever het rapportcijfer 8,2. De vrijwilligers (51% deelname) gaven de Bibliotheek Wijchen het rapportcijfer 7,8. De rapportages zijn besproken met MT, PVT en de coördinatoren. Er wordt een samenvatting voor het hele team gemaakt van beide rapporten. De aanbevelingen worden vanaf 2025 ingepland voor uitvoering.

In 2024 waren er 27 ziekmeldingen (2023: 32), waarvan twee langdurig zieken. De re-integratie van één medewerker is succesvol afgerond met volledige terugkeer, een andere medewerker is 2024 gestart met re-integratie. Het totale ziektepercentage kwam daarmee op 6% (2023: 6,9%). ArboNed begeleidde de re-integratie bij ziekteverzuim. Daarnaast was er één zwangerschaps- en bevallingsverlof. De mogelijkheid om de vertrouwenspersoon van ArboNed in te schakelen werd algemeen bekend gemaakt. Er werd geen gebruik van gemaakt.

In het kader van de medezeggenschap - zoals geregeld in de Wet op de Ondernemingsraden - was er een Personeelsvertegenwoordiging (PVT) actief. In 2024 spraken ze tweemaal met de voorzitter van de Raad van Toezicht. Er vond zes maal een overlegvergadering met de directeur-bestuurder plaats. De preventiemedewerker was daarbij vier maal aanwezig. Op de agenda stond onder meer de formatie- en organisatieontwikkeling, hybride werken, huidige en toekomstige werkplekken in verband met uitbreiding van het aantal kantoorwerkplekken in 2025, arbeidsomstandigheden, (her)inrichting publieksruimte vanwege het Arbo-advies, MTO en VTO, de jaarstukken uit de organisatie, nieuwe CAO en het opstellen van het personeelshandboek. De PVT bestond in 2024 uit Diana de Winkel, Fleur van der Zwalum en Sylvia Tunnessen. Zij maakten zich sterk voor het ontwikkelen van medezeggenschap en het borgen daarvan in de organisatie.

Governance

De Raad van Toezicht (RvT) van de Bibliotheek Wijchen bestond in 2024 uit vijf personen. Michiel Heijmans trad statutair af per 1 november en werd meteen opgevolgd door Linda Jacobs.

De RvT vergaderde gedurende het jaar driemaal samen met de directeur-bestuurder. Daarnaast was er door het jaar heen bilateraal overleg tussen voorzitter, secretaris en directeur-bestuurder en afstemming tussen RvT-leden. Naast het goedkeuren van het nieuwe beleidsplan 2025-2028 en de meerjarenbegroting daarbij, de reguliere jaarstukken, werkbegroting en rapportages werd gesproken over de contacten met de gemeente, het uitwerken van de RvT-functie, de ontwikkelingen binnen het MT en team en de toekomstige workload van de directeur-bestuurder.

De RvT werkte aan eigen deskundigheid door de door Rijnbrink georganiseerde bijeenkomsten voor besturen en raden van toezicht bij te wonen.

Zelfevaluatie Raad van Toezicht

De zelfevaluatie van de Raad van Toezicht is ingepland voor uitvoering begin 2025. Het RvT-toezichtskader is de leidraad en uitgangspunt voor verdere ontwikkeling.

De Raad van Toezicht bestond op 31 december 2024 uit:

- Leonie Moolenaar - voorzitter - tweede termijn, tot 1 januari 2026
geen nevenfuncties
- Stijn Kuijpers - secretaris - tweede termijn, tot 26 oktober 2026
- nevenfunctie: voorzitter Stichting Woonvorm de Slinger in Uden, voorzitter stichting Dorpsquiz Wijchen
- Judith van der Horst - lid - eerste termijn, tot 1 januari 2028
- geen nevenfuncties
- Hans van Haeren - lid – eerste termijn, tot 1 januari 2028
- nevenfunctie: taalbegeleider individuele vluchtelingen via Vluchtelingenwerk
- Linda Jacobs – lid – eerste termijn, tot 1 november 2029
- geen nevenfuncties

Bestuurlijk overleg met de gemeente

Er waren contacten met de gemeente zowel ambtelijk met meerdere beleidsadviseurs als bestuurlijk met wethouder Bea Schouten. Het bestuurlijk overleg vond tweemaal plaats. Vast onderdeel was steeds de voortgang en ontwikkeling van de inhoudelijke dienstverlening, de maatschappelijke uitdagingen en de financiële situatie van zowel de Bibliotheek als de gemeente. Het ontwikkelen van het nieuwe bibliotheekbeleid met de visie van de gemeente, het nieuwe convenant, de normen in de aangekondigde wetswijziging en het komen tot een zorgplicht voor gemeente waren gespreksonderwerp. De SPUK voor het opwaarderen van het servicepunt in Bergharen naar een volwaardige vestiging werd in tweede instantie toch door het Rijk gehonoreerd.

Dit jaarverslag is door de directeur-bestuurder opgesteld. De Raad van Toezicht keurde dit jaarverslag goed op 27 mei 2025.